

Урок 35 (87) . 7-А, 7-Б, 7-В класи Українська мова 31.05
-03.06.2022

Тема. *Службові частини мови. Орфограми*

Увага ! Письмові завдання, указані вчителем, виконувати в робочому зошиті, фотографувати й надсилати на електронну адресу olenatarasenko5@gmail.com (Тарасенко О.М. 7-А, 7-Б, 7-В класи українська мова)

Зміст уроку

I.Актуалізація опорних знань

1. Виконайте **завдання** усно

<https://www.youtube.com/watch?v=JFxcPQ2wbxs>

II. Опрацювання нового матеріалу

2. Перегляньте відео **(обов'язково)**

[https://www.youtube.com/watch?v= TOImL6zLw0](https://www.youtube.com/watch?v=TOImL6zLw0)

3.Опрацюйте запропонований матеріал за підручником.
Вивчіть правила стор. 196-197

Переконайтеся, що знаєте цей матеріал

ОКРЕМО пишемо прийменники,
утворені від прислівників та іменників
з непохідними прийменниками

Наприклад:

**У РЕЗУЛЬТАТІ, ПОРУЧ ІЗ, ЗАЛЕЖНО ВІД,
ЗГІДНО З, У РАЗІ**

Похідні прийменники пишемо разом, окремо і через дефіс

ЧЕРЕЗ ДЕФІС пишемо з початковим з-, із-
Наприклад:

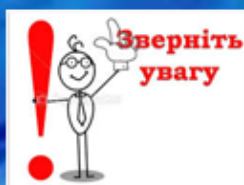
З-ПОЗА, З-ПОМІЖ, ІЗ-ЗА, ІЗ-ПІД

Усі інші похідні прийменники пишемо
РАЗОМ

Наприклад:

**ПОМІЖ, УСЛІД, НАЗУСТРІЧ, ЗАРАДИ,
ДОВКОЛА**

**ПРИЙМЕННИКИ ЗІ (ЗО), НАДІ (НАДО),
ПІДІ (ПІДО), ПЕРЕДІ (ПЕРЕДО), УВІ, УВ
ПИШЕМО ОКРЕМО**

НАПРИКЛАД:

УВІ СНІ, ПІДО МНОЮ, ЗІ СВІТОМ

Порівняймо речення!

- На те лихо, **щоб(аби)** з тим лихом боротись.
- **Якби (якщо)** не було б хмар, ми не знали б ціни сонцю.
- Листопад – не лютий, **проте (але)** спитає, чим взутий.
- **Що б** не робили, робіть з любов'ю.
- **Як би** ти не знав багато, а більше за всіх не знатимеш.
- Не кажи **про те**, чого не знаєш.

Щоб відрізнити сполучник від іншої частини мови, треба його спробувати замінити іншими словами. Якщо можна замінити на інший сполучник, - це сполучник! Якщо на іншу частину мови – то інша частина мови!

Разом (складаються з двох і більше слів)

Аби, аніж,
втім, зате,
мовби, **мовбито**,
начеб, **начебто**,
немов, **немовбито**,
неначе, ніби, **нібито**,
ніж, отже,
притім, **притому**,
причім, **причому**,
проте, себто,
щоб, щоби, якби, якщо

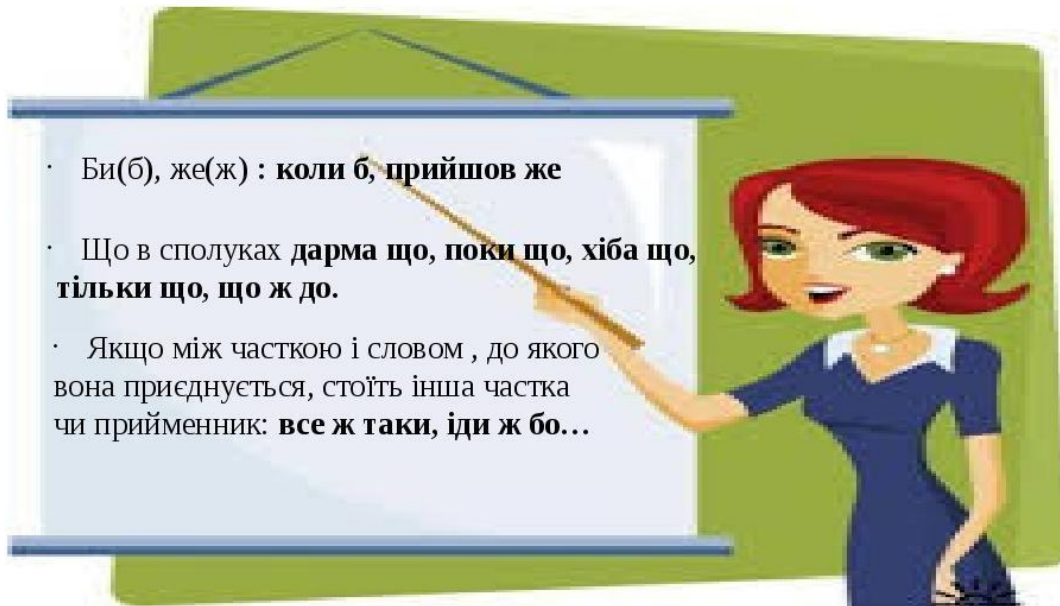
Окремо (складені сполучники)

Дарма що,
для того щоб,
з того часу як,
замість того щоб,
незважаючи на те що,
отже ж,
після того як,
при цьому,
тимчасом як,
у зв'язку з тим що,
у міру того як,
як тільки

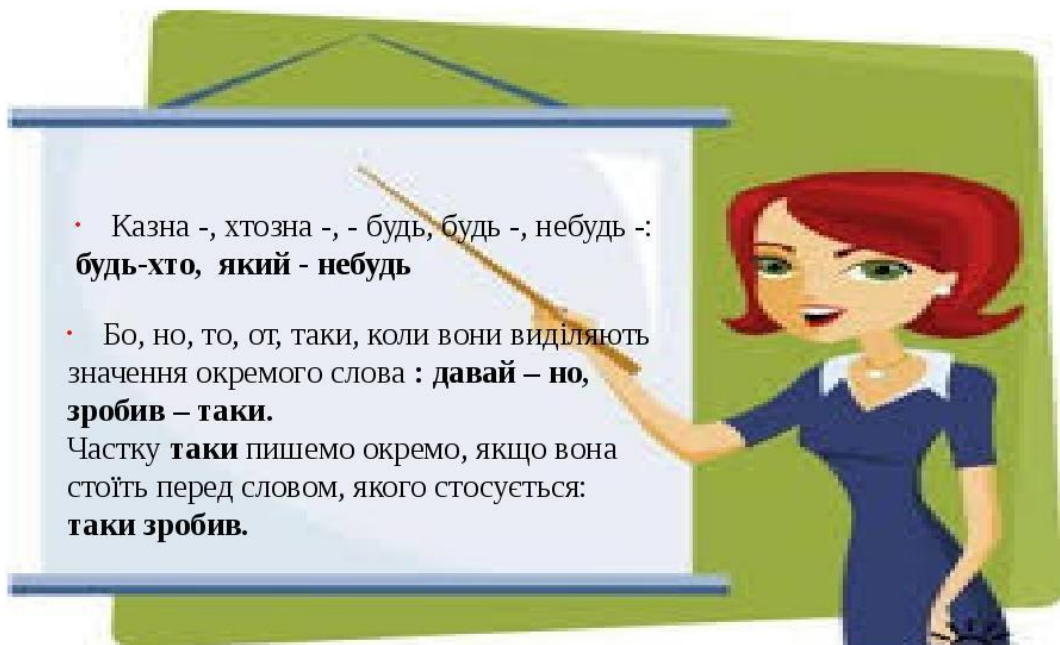
Через дефіс

Отож-то,
тим-то,
тому-то,
тільки-но,
якби-то

Окремо

Через дефіс

i

Ні (ані) пишуть разом із:

- іменниками, прикметниками, прислівниками, які без **ні** не вживаються: **нікчема, нісенітниця, ніяковий, нівроку, аніяк;**
- заперечними займенниками: **ніхто, нічий** (але **ні** до кого, **ні** перед чим), та заперечними прислівниками: **ніде, ніяк, ніколи, анітрохи, нізащо** (але **ні** за що).

Ні (ані) пишуть окремо у:

- реченнях із заперечним присудком: **Він не вимовив ні слова;**
- фразеологізмах: **ні туди ні сюди, ні тут ні там.**

ОРФОГРАМА:

ні (ані) з різними частинами мови

НАПИСАННЯ ЧАСТОК **НЕ, НІ**

Частка НЕ пишеться р а з о м:

1. Якщо слово без НЕ не вживається. Це можуть бути:

- а) іменники: **не́ук, незда́ра, не́біж, неві́льник, небі́жчик, небо́га, небилі́ця, невда́ха, нена́висть, неві́стка, недбо́мка, недуга, не́жить, немовля́, не́хить, него́да, неді́ля, не́хвороць, не́гідь, непотрі́б, неро́ба, не́міч;**
- б) прикметники: **нега́тйвний, неща́сний, неозо́рий, незабу́тний, невблагáнный, невпíнный, неща́дний, ненаві́сний, недужі́й (хворий), непохі́тний, невсипу́щий, невгасі́мий, нега́йний, незлі́чений, нестя́мний, несусві́тний, нескazáний, нескі́нчений, незрі́внянний, нездола́нний, нечу́ваний;**
- в) прислівники: **неперебо́рно, невдо́ві, невпíнно, незаба́ром, непору́шно, несамо́вито, нескazáнно, невдога́д, невпíнно, невя́мки, нега́дано, не́хотя;**
- г) дієслова: **незчу́тися (не помітити, не усвідомити, не відчути), незду́жати (хворіти), несла́вити (ганьбити), не́хтувати (ігнорувати, не помічати), непоко́битися (турбуватися), нестя́матися (утратити самовладання), нево́лити (примушувати), нена́видіти (вороже ставитися), непри́то́мніти (втрачати свідомість);**
- д) дієприслівники: **не́хтуючи, нево́лячи, ненаві́дячи, незду́жаючи, недобача́ючи, недооці́нюючи.**

2. Із дієприкметниками, якщо вони є означеннями іменника (а не присудком) і не мають при собі пояснювальних слів: *незакінчена праця, нез'ясовані питання, непередбачена ситуація, нерозв'язані задачі, незмінюваний вислів, неприйняті закони, нержавіюча сталь, неспростовні факти, непроспівана пісня, не підготовлений урок, невівчений вірш, нечуваний злочин.*

3. У складі префікса **недо-** (переважно зі значенням неповної міри):

а) в іменниках: *недобиток, недобідок, недокрів'я, недолік, недоліток, недорід, недостача, недбук, недосяжність, недоторка, недотіпа, недооцінка, недолюдок;*

б) у прикметниках та дієприкметниках: *недовіконаний, недодержаний, недооцінений, недочутий, недописаний, недорослий, незорілий, недоказаний;*

в) у дієсловах: *недобачати* (погано бачити), *недоїдати* (погано харчуватися), *недооцінювати* (неповною мірою визнавати), *недолюблювати* (відчувати неприязнь), *недоказувати* (замовчувати щось), *недоплачувати* (мало платити), *недодивітися* (не помітити через неухважність), *недочувати* (погано чути).

НЕ пишеться окремо:

1. З усіма формами дієслова (крім дієприкметника), з числівниками, займенниками, прийменниками:

не відвідує, не читаючи, не п'ятий, не той, не від нас.

2. З іменниками, прикметниками, прислівниками, значення яких заперечує:
Не жаль, а гнів охопив її. Дорога була не далека, а близька.

3. З дієприкметниками, що мають залежні слова або в реченні виконують роль присудка:
*Не підготовлені вчасно матеріали гальмували роботу.
Книга не прочитана.*

Частка ні пишеться р а з о м:

1. З іменниками, прикметниками, дієсловами, прислівниками, сполучниками, якщо слово без **Ні** не вживається: *нісенітниця, нікчэма, ніяковість, нівечити, нівечення, нікчэмно, ніяковий, ніяково, нікчэмний, нібито, нівроку.*

2. У заперечних займенниках, якщо її не відокремлює прийменник: *ніхто́, ніщо́, ніякий(-а, -е, -і), нікого́, нічо́го, нічий(-я, -ё, -і́), аніко́трий, аніякий(-а, -е, -і).*

3. У заперечних прислівниках: *ніде́ (немає де), ніде́ (в жодному місці), ніку́ди, ніза́що, нізві́дки (немає звідки), нізві́дки (з жодного місця), нітро́хи, нічи́йрк, ніко́ли, ніскі́льки.*

НАПИСАННЯ ЧАСТКИ НІ ОКРЕМО

Визначення	Приклади
Частку ні, вживану для заперечення ознаки чи предмета, а також у стійких словосполученнях, що мають характер заперечного звороту	Ні живий ні мертвий, ні риба ні м'ясо, ні сак ні так
Частку ні, вжиту як повторюваний єднальний сполучник із заперечним значенням або як підсилювальна частка	Ні до роботи, ні до розмови; ні писати, ні читати; ні один не зробив так, як треба
Частку ні при займенниках, якщо вона відділяється від займенника прийменником	Ні до кого, ні за що, ні з ким, ні на якому

III.Застосування вивченого

4. Виконайте впр. 565 (усно), впр. 569 (письмово)

Кольорова рефлексія

“Я навчився...”
“Я зрозумів...”
“Я дізнався...”
“Я переконався...”

MyShared

IV.Крайдата 01.06.2022